

Лекція 1. Предмет логіки та її значення в системі підготовки правознавців

Мета лекції – сформулювати розуміння логіки як форми абстрактного мислення та значення логіки як науки про мислення.

- Логіка як властивість абстрактного мислення. Логіка серед інших наук про мислення.
- Предмет та задачі логіки. Види логік.
- Логіка і мова. Мова логіки (знаковий характер логіки).
- Основні формально логічні закони.
- Місце логіки у підготовці юриста.

- **Пізнання** – процес відбиття світу у свідомості людини – являє собою єдність чуттєвого та раціонального. Чуттєве пізнання здійснюється у трьох основних формах:
- **Відчуття** – відображення окремих властивостей предмета, сприйнятих за допомогою органів чуття (колір, смак, форма тощо).
- **Сприйняття** – цілісний образ предмета, що виникає на основі його безпосередньої дії на органи чуття.
- **Уявлення** – чуттєво-наочний образ предмета чи явища об'єктивної дійсності, що сприймалися нами раніше і зберігаються у пам'яті, хоча даний предмет безпосередньо на наші органи чуття не діє. Уявлення можуть формуватися у свідомості й опосередковано на підставі почутого, прочитаного чи власної фантазії.

**Предмет і задачі логіки.
Види логік.**

- Предмет логіки не вивчає чуттєво-образного мислення, можливості якого обмежені, оскільки воно не в змозі відділити істотне від неістотного, а є лише підґрунтям пізнавального процесу. Логіка вивчає абстрактне мислення, котре пізнає глибину істотних відношень між об'єктами.
- Логіка вивчає ряд притаманних абстрактному мисленню операцій: порівняння, узагальнення, визначення, класифікацію й такі його специфічні форми, як поняття, судження, умовивід.
- Логіка вивчає мислення як процес, підпорядкований певним законам та правилам.

Таким чином предметом вивчення логіки є універсальні форми та закони абстрактного, раціонального мислення, а також необхідні зв'язки між ними. Відповідно до **конкретизації предмету** вивчення виділяється ряд основних відносно самостійних галузей у сучасній логіці:

Формальна (традиційна) логіка – наука, що вивчає:

- *а) думки з боку їх найзагальнішої структури, відволікаючись від їх конкретного змісту, зміни та розвитку, досліджуючи найбільш загальні способи зв'язку між думками у міркуванні, що забезпечують досягнення істини;*
- *б) формальна логіка вивчає закони й правила, яким підпорядковується думка в процесі одержання вивідного знання (знання, отриманого із уже встановлених істинних думок, без звертання у кожному конкретному випадку до досвіду);*
- *в) формальна логіка виявляє операції, які застосовуються до різних форм мислення;*
- *г) формальна логіка вивчає закони і правила аргументації щодо отриманих знань.*

Окрім формальної логіки існує іще ряд галузей логічних досліджень (логік), зокрема:

- **Математична (символічна) логіка**
- **Діалектична логіка**
- **Деонтична логіка**

Мова логіки (знаковий характер логіки). Логіка і мова

Оскільки логіка оперує мисленнєвими структурами, їй з необхідністю притаманна знаковість: всяка думка повинна мати свого матеріального виразника. Як в усякій знаковій системі в логічному семіозисі наявні відношення між його елементами, що відбивають знаковий характер логіки:

- *Логічний синтаксис*
- **Логічна семан**
- **Логічна прагматикатика**

Значення логіки в науці та юридичній практиці

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!